Arhiepiscopia Aradului

Protopopiatul Arad

Parohia „Naşterea Sfântului Ioan Botezătorul" – Şimand (Protopopiatul Arad)

A. ISTORICUL COMUNITĂȚII PAROHIALE. [PREZENTARE GENERALĂ A LOCALITĂŢII D.P.D.V. GEOGRAFIC, ISTORICO-DEMOGRAFIC, ARHEOLOGIC, CULTURAL, ECONOMIC, MONUMENTUL EROILOR] Comuna Şimand este aşezată în Câmpia Crişului Alb, pe DN 79, la 30 km de Arad şi 15 km de Chişineu-Criş. Primele atestări ale comunei Şimand sunt din sec. IV î.Hr., din epoca fierului, aşa cum o dovedeşte o hartă întocmită de Vasile Pîrvan, dar şi descoperirile arheologice. Prima denumire a aşezării a fost Apas, numele de Şimand provenind din limba turcă, însemnând „cuib de hoţi", deoarece era locul de întâlnire al haiducilor. În anul 1465, Şimandul avea rangul de târg. În prezent comuna are 3200 de locuitori, 95% fiind de naţionalitate română. Din punct de vedere religios, 70% sunt ortodocşi, ceilalţi fiind catolici, greco-catolici sau neoprotestanţi. Prima monografie a comunei a fost scrisă în anul 2000 de pr. Gosta Gabriel şi soţia sa, prof. Gosta Carmen, pornind de la două izvoare: o lucrare scrisă cu prilejul sărbătoririi a 200 de ani de la prima atestare a şcolii din Şimand, scrisă de d-nii profesori Dimitrie şi Elena Crişan, precum şi o monografie în manuscris începută de părintele Cornel Leucuţa şi continuată de părintele Teodor Mornăilă.

B. STORICUL BISERICII PAROHIALE. [ISTORIA ZIDIRII EI] Biserica s-a ridicat pe locul unei alte biserici existente la începutul sec. al XVIII-lea, aşa cum se deduce dintr-o înnsemnare făcută în subsolul Cazaniei cumpărate în anul 1742 pe seama bisericii din Şimand. Ctitorul bisericii actuale a fost nobilul de origine sârbă, Dimitrie Cernovici, care este înmormântat în naosul bisercii, în faţa soleei. Biserica a fost târnosită la 08 Iulie 2007 de către Înaltpreasfinţitul Dr. Timotei, Arhiepiscopul Aradului, împreună cu Presfinţitul Lucian, Episcopul Caransebeşului şi Preasfinţitul Nicodim, Episcopul Severinului şi Strehaiei. [ARHITECTURA. PLAN, DIMENSIUNI, MATERIALE DE CONSTRUCŢIE] Biserica este construită în anul 1759 din cărămidă, în formă de navă, cu turnul-clopotniţă pe pronaos, având dimensiunile de 25m lungime, 10m lăţime, 12m înălţime, turnul în care sunt clopotele măsurând 25m înălţime. [PICTURA] Biserica a fost renovată în anul 1904, când a fost dotată cu 3 clopote mari şi i s-au efectuat şi lucrările de pictură de către pictorul arădean Friderik Balla, fiind sfinţită în 1904 de episcopul Ioan Ignatie Papp. Pictura a fost restaurată şi împodobită cu ancadramente în anul 1926 de profesorul arădean Iulian Toader. Între 2002 şi 2007 bisericii i s-au făcut ample lucrări de reparaţie, înlocuindu-se bolta şi acoperişul,

geamurile, pardoseala, tencuielile interioare şi exterioare, mobilierul, icoanele catapetesmei şi pictura. Actuala pictură este executată în tehnica frescă de către pictorul bisericesc Constantin Popescu din Rădăuţi. [OBIECTE VECHI DE CULT, MANUSCRISE ŞI CĂRŢI VECHI] Nu este cazul. [ŞIRUL PREOŢILOR] Şirul preoţilor cunoscuţi, care au slujit la Sfântul Altar al bisericii din Şimand, începe cu Gligor şi Florea, pomeniţi în 1742, apoi continuă cu Onci şi Lup, pomeniţi în 1746. Şirul preoţilor se reia în înscrisuri abia în anul 1816 cu preoţii Ioan Beleş (până în 1820), Ştefan Beleş, Dimitrie Hotăran şi Ilie Beleş(până în 1831). Alţi preoţi cunoscuţi: Dimitrie Beleş (din 1820), Ioan Berar (din 1831), Ioan Hotăran (din 1846), Petru Beleş (din 1848), Andrei (din 1849), Ioan Dehelean (din 1854), Gheorghe Bila (1856-1867), Iosif Beleş (din 1861), Pavel Georgevici (din 1861), Maximilian Leucuţa (1861-1905), Svetizan Petrovici (1867-1873), Augustin Beleş (1868-1911), Mihai Leucuţa (1873-1881), Ştefan Leucuţa (1905-1935), Cornel Popescu (1911-1919), Cornel Leucuţa (1916-1919), Teodor Mornăilă (1919-1960), Ioan Faur (1935-1983), Ioan Fîntînaru (1949-1965; a fost preotul greco-catolic din Şimand), Petru Vancu (1965-1972), Leonte Para (1972-2014), Ioan Varga (din 1983), Gabriel Gosta (din 1995, din 2002 - preot paroh), Mircea Hurdea (din 2014). [CÂNTĂREŢI ŞI EPITROPI DE SEAMĂ] Nu este cazul

C. CIMITIRUL În curtea bisericii se află mormântul a doi preoţi martiri: Cornel Popescu şi Cornel Leucuţa, ucişi la 9 aprilie 1919, în Vinerea Mare, de către bandele de revoluţionari maghiari, la vărsta de numai 33, respectiv 30 de ani. După ce au suferit schingiuri cumplite, li s-a legat o piatră de moară de trup şi au fost aruncaţi în Canalul Morilor. Cu o ultimă răbufnire, părintele Cornel Popescu a strigat *„Trăiască România mare”*. La 22 mai 1919, trupurile lor au fost îngropate în curtea bisericii din Şimand, la 4 aprilie 1920, în Duminica Floriilor, săvârşindu-se primul parastas în memoria celor doi martiri. De atunci, în fiecare an fără întrerupere, în Duminica Floriilor, se săvârşeşte parastasul de pomenire a celor doi preoţi martiri. În 2009, la sărbătorirea a 250 de ani de la edificarea bisericii parohiale şi împlinirii a 90 de ani de la martiriul celor doi preoţi, s-a ridicat în curtea bisericii un monument din bronz şi piatră, realizat de sculptorul Ioan Tolan, în memoria celor doi preoţi martiri, fiind sfinţit de Înaltpreasfinţitul Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, prezent la acest eveniment. În anul 1993, Înaltpreasfinţitul Dr. Timotei Seviciu a sfinţit monumentul eroilor din centrul comunei, pe plăcile de marmură aşezate de o parte şi cealaltă a monumentului, fiind gravate numele eroilor căzuţi în cele două războaie mondiale, respectiv 66 în primul război mondial şi 76 în cel de-al doilea război mondial.

D. ACTIVITĂŢI CULTURALE ŞI FILANTROPICE ÎN TRECUT La Şimand au slujit mulţi dintre ierarhii arădeni. Episcopii Iosif Putnic şi Nestor Ioanovici au avut reşedinţa episcopală de vară la Şimand. Episcopul Grigorie Comşa a slujit la Şimand în 05.12.1926. În 15.03.1940, a slujit la Şimand, Episcopul Andrei Magieru. În 24.10.1968, a slujit la Şimand, vrednicul de pomenire, Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. În 10.02.1980 a slujit la Şimand arhiereul-vicar Gherasim Hunedoreanu. Înaltpreasfinţitul Dr. Timotei a slujit la Şimand de 6 ori: 05.12.1993; 13.07.1997; 08.07.2007; 09.07.2009; 19.06.2012; 15.06.2014. Cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, în zilele de 4 şi 5 iulie, au fost aduse spre închinarea credincioşilor din parohiile Chişineu-Criş şi Şimand, Sfintele Moaşte ale Sfântului Ioan Gură de Aur şi ale Sfântului Teodor Tiron de la Mănăstirea Feredeu, jud. Arad. Pelerinajul a fost organizat în cadrul manifestărilor dedicate anului 2015 declarat în Patriarhia Română drept „Anul omagial al misiunii parohiei şi mănăstirii azi” şi „Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur şi al marilor păstori de suflete din eparhii” , dar şi cu prilejul prăznuirii Hramului bisericii din Şimand. La Şimand, racla cu Sfintele Moaşte a fost întâmpinată de însuşi Întâistătătorul Eparhiei Aradului, Înaltpreasfinţitul Dr. Timotei Seviciu.

E. PROFILUL ACTUAL AL PAROHIEI În biserica parohială cu hramul „Naşterea Sf. Prooroc Ioan Botezătorul” sunt 3 slujitori: Pr. icon. Gabriel Gosta (paroh), Pr. Ioan Varga şi Pr. Mircea Hurdea. Răspunsurile la Sfânta Liturghie sunt dat de către corul parohiei, care a fost înfiinţat în anul 1932 de pr. Faur Ioan, care l-a condus până în anul 1980, fiind reactivat în 1995 de d-na preotesă Gosta Carmen. Şcoala, prin intermediul catedrei de Religie Ortodoxă, în parteneriat cu Parohia Ortodoxă Şimand, organizează în fiecare an , în preajma sărbătorilor pascale un concurs de ouă încondeiate şi icoane pictate pe sticlă, iar in preajma sărbătorilor de iarnă, organizează un mini-concert de Crăciun cu colinde tradiţionale şi cântece de stea. De asemenea în fiecare an, cu prilejul hramului bisericii, se oferă o agapă tuturor credincioşilor przenţi la Sfânta Liturghie, precum şi ajutoare constând în alimente şi alte bunuri, familiilor nevoiaşe.

F. DATELE DE CONTACT ALE PAROHIEI. [HRAM] „Nașterea Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul” [ADRESA] Şimand, nr. 698, judeţul Arad [OFICIUL PAROHIAL] tel: 0257.373073